

dosarul nr. 3ra-817/18

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, judecătorul: S. Godorogea

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecători: A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Serghei Pancratov, Corneliu Croitoru, Oxana Parea-Croitoru, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac reprezentați de avocatul Nicolae Dodon,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului or. Costești r-nul. Rîșcani și Primarului or. Costești, r-nul Rîșcani, intervenienți accesorii Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția „Apele Moldovei”, Serghei Pancratov, Andrei Marian, Luminița Marian, Corneliu Croitor, Oxana Parea-Croitor, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac cu privire la anularea în parte a actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2018,

c o n s t a t ă:

La 15 octombrie 2012, Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului or. Costești r-nul. Rîșcani și Primarului or. Costești, r-nul Rîșcani, intervenienți accesorii Ministerul Mediului al Republicii Moldova, Agenția „Apele Moldovei”, Serghei Pancratov, Andrei Marian, Luminița Marian, Corneliu Croitor, Oxana Parea-Croitor, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac cu privire la anularea în parte a actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în adresa Oficiului Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, în ordinea art.64 al Legii privind administrația publică locală (Nr.436 din 28 decembrie 2006, publicată în M.O. la 09 martie 2007, Nr. 32-35 art. Nr: 116), au fost remise pentru a fi supuse controlului de legalitate, actele adoptate

de către autoritatea deliberativă a orașului Costești, r-nul Rîșcani la 29 iunie 2012. În rezultatul examinării acestor acte a fost constatat că autoritatea deliberativă a decis trecerea bunului din domeniul public în domeniul privat, care constă din suprafața de teren de 0,51 ha, amplasată în zona de protecție a râului Prut, în extravilanul localității.

Reclamantul a menționat că aceste terenuri sunt drept zone de protecție și deci sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile.

Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a specificat că, terenurile cu numerele cadastrale: XXXXXX cu suprafața de 0,03 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,03 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,03 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,03 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,03 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,06 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,06 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,06 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,06 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,06 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,06 ha, XXXXXX cu suprafața de 0,06 ha, au fost transferate din domeniul public în cel privat și au fost expuse la licitație.

Reclamantul a indicat că, conform planurilor cadastrale perfectate de Oficiul Cadastral Teritorial Rîșcani, modul de folosință a acestor terenuri la momentul înaintării notificării era înscris ca pentru construcție, iar la 8 octombrie 2012, verificând suplimentar extrasul din Registrul bunurilor imobile s-a constatat că modul de folosință a acestor terenuri a fost modificat în neproductiv, or, conform legislației funciare terenurile din extravilan care sunt considerate zone de protecție au destinație agricolă, schimbarea destinației, conform art. 10 Cod Funciar, ține de competența Guvernului Republicii Moldova.

Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a precizat că, în scopul soluționării conflictului pe cale extrajudiciară, a remis în adresa Consiliului orășenesc Costești, r-nul. Rîșcani la 17 august 2012, notificarea nr. 0202/9-339, prin care a solicitat reexaminarea și abrogarea actului litigios, în care autoritatea deliberativă și-a depășit atribuțiile funcționale, însă până în prezent nu s-au întreprins careva acțiuni, întru soluționarea litigiului.

Reclamantul bazându-se de prevederile art. 68 alin. (4) din Legea privind administrația publică locală, art. 5 alin. (1), lit. (b), 6, 8, 19, din Legea contenciosului administrativ, art. 33 alin. (2), 166 – 167, 277-278 Cod de procedură civilă, solicită admiterea acțiunii, abrogarea prevederilor pct. 3 din decizia Consiliului comunal Costești nr. 03/09 „Cu privire la trecerea bunului din domeniul public în bun al domeniului privat și înstrăinarea lui prin licitație publică”.

Prin hotărârea din 10 iunie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca nefondată.

La 05 iulie 2013 Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 10 iunie 2013, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri conform art. 385 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă.

Prin decizia din 4 martie 2014 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 10 iunie 2013.

La 06 mai 2014 Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a contestat cu recurs decizia Curții de Apel Bălți din 04 martie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri privind declararea nulă a prevederilor p.3 din decizia nr. 03/09 „Cu privire la trecerea bunului din domeniul public în bun al domeniului privat și înstrăinarea lui prin licitație”.

Prin decizia din 21 ianuarie 2015 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, casată decizia Curții de Apel Bălți din 4 martie 2014 și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Prin decizia din 24 martie 2015 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, casată integral hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 10 iunie 2013 și restituită cauza spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 28 mai 2015 a Judecătoriei Rîșcani, au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Serghei Pancratov, Andrei Marian, Luminița Marian, Corneliu Croitor, Oxana Parea-Croitor, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu și Natalia Cazac.

Prin încheierea din 19 august 2015 a Judecătoriei Rîșcani, a fost admisă cererea reclamantului și atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Ministerul Mediului al Republicii Moldova și Agenția „Apele Moldovei”.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind nefondată.

La 25 octombrie 2016 Primarul și Consiliul or. Costești, r-nul. Rîșcani au depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 27 septembrie 2016 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanței cu examinarea cauzei în fond.

La 27 octombrie 2016 Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 27 septembrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 07 martie 2017 a Curții de Apel Bălți, au fost respinse apelurile declarate de Primarul orașului Costești r-nul. Rîșcani, Consiliul orășenesc Costești r-nul. Rîșcani și Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și menținută fără modificări hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 27 septembrie 2016.

La 05 mai 2017, prin intermediul oficiului poștal, Primarul și Consiliul or. Costești, r-nul. Rîșcani au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 martie 2017, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei

instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 18 mai 2017, prin intermediul oficiului poștal, Agenția „Apele Moldovei” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 martie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii Judecătorei Rîșcani din 27 septembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 15 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție au fost respinse recursurile declarate de Agenția „Apele Moldovei” și Consiliul or. Costești, r-nul. Rîșcani, admis recursul declarat de Primarul or. Costești, r-nul. Rîșcani și casată decizia Curții de Apel Bălți din 07 martie 2017, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecători.

Prin încheierea protocolară din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admisă cererea reprezentantului intervenientului accesoriu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova Gălușcă Victor de înlocuire a părții în raportul juridic litigios cu succesorul ei în drepturi Ministerul Mediului cu succesorul Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova.

Prin decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Bălți au fost admise apelurile declarate de Primarul or. Costești, r-nul. Rîșcani și Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, casată integral hotărârea Judecătorei Rîșcani din 27 septembrie 2016 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat și anulate prevederile pct.III din decizia Consiliului comunal Costești, r-nul. Rîșcani nr. 03/09 din 29 iunie 2012 „cu privire la trecerea bunului din domeniul public în bun al domeniului privat și înstrăinarea lui prin licitație publică”.

În susținerea poziției date Curtea de Apel a concluzionat că instanța de fond la adoptarea hotărârii a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și asupra materialului probator anexat la dosar, iar ca consecință nu a dat apreciere cuvenită acestor circumstanțe, aplicând eronat legea materială și nu a elucidat situația invocată în cererea de chemare în judecată, precum și terenurile în cauză sunt amplasate în zona de protecție a râului Prut și se raportează la categoria bunurilor domeniului public de interes local, motiv din care instanța de apel consideră necesar de a admite cererile de apel și a casa hotărârea primei instanțe.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 02 mai 2018 Serghei Pancratov, Corneliu Croitoru, Oxana Parea-Croitoru, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac reprezentați de avocatul Nicolae Dodon au contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2018 și menținerea hotărârii Judecătorei Rîșcani din 27 septembrie 2016 (f.d. 17-20, Vol.IV).

În motivarea recursului recurenții în baza prevederilor art.429, 430, 431, 432, 445 alin.(1) lit. f) Cod de procedură civilă, au indicat că, instanța de apel la adoptarea deciziei contestate a aplicat eronat prevederile art. 267 lit. a) Cod de procedură civilă, în coroborare cu prevederile art. 14 al Legii contenciosului administrativ, prevederile Legii cu privire la zonele și fâșiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă (nr. 440 din 27 aprilie 1995, publicată în M.O. la 03 august 1995 în Nr. 43, art. Nr: 482) și Legii privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor (nr. 91 din 05 aprilie 2007, publicată în M.O. la 25 mai 2007 Nr. 70-73, art. Nr: 316).

La 21 iunie 2018 Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus referință asupra cererii de recurs prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Bălți din 25 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 25 ianuarie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 06 martie 2018, confirmare despre recepționarea acesteia fiind anexată la materialele dosarului.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de Serghei Pancratov, Corneliu Croitoru, Oxana Parea-Croitoru, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac reprezentați de avocatul Nicolae Dodon, la 02 mai 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Serghei Pancratov, Corneliu Croitoru, Oxana Parea-Croitoru, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac reprezentați de avocatul Nicolae Dodon în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice,

respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serghei Pancratov, Corneliu Croitoru, Oxana Parea-Croitoru, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac reprezentați de avocatul Nicolae Dodon este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegerile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Serghei Pancratov, Corneliu Croitoru, Oxana Parea-Croitoru, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac reprezentați de avocatul Nicolae Dodon ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de Serghei Pancratov, Corneliu Croitoru, Oxana Parea-Croitoru, Valeriu Moscalu, Svetlana Moscalu, Alexei Roibu, Natalia Cazac reprezentați de avocatul Nicolae Dodon, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Visternicean